

Världens borgmästare till Göteborg

Göteborg kommer att ansöka hos ECAD om att få anordna en världskonferens inför FN:s generalförsamlings särskilda möte för nar-

kotikabekämpning. Man har ställt sig negativ till insatser som i första hand angriper skadeverkningarna av missbruket (så

Från Wikipedia: Carl Milles Poseidon, stadens symbol

kotikafrågor, UNGASS 2009. Detta beslutades av Göteborgs kommunstyrelse i början av november.

I beslutet skriver staden bland annat:

Sverige har enligt en rapport från FN ("Sweden's Successful Drug Policy: Review of the Evidence") ett av Europas lägsta narkotikaproblem. Landet satsar betydligt mer resurser på narkotikakontroll än EU-genomsnittet. Sverige är föregångsland för en restriktiv och humanistisk narkotikapolitik. Därför vore det mycket lämpligt att en svensk stad stod som värd på en konferens för världens borgmästare inför UNGASS.

Göteborg har sedan många år god samverkan mellan de myndigheter som arbetar för att motverka narkotikamissbruk: kommunens verksamheter, sjukvård, polis, tull, kriminalvård, åklagarmyndighet med flera. Kommunens verksamheter för uppsökande insatser bland ungdomar och missbrukare samt enheter inom specialiserad narkomavård har i många fall funnits sedan 1970/80-talet och har en god kontinuitet och hög kompetens i sitt arbete.

Göteborgs stad, dess politiska ledning och stadens verksamheter har under många år verkat för just en restriktiv och humanistisk

kallad harm reduction) till exempel i form av sprututbytesprogram eller omfattande och dåligt kontrollerade program för metadon- och subutexutdelning till heroinister.

- Vi i Sverige är vana vid att ha en politisk samsyn kring frågan och att vi satsar mycket på narkotikarbetet, men så ser det inte ut i större delen av världen. Förhoppningsvis kan en sådan här konferens ge råg i ryggen åt dem som försöker göra något trots små resurser, säger Ove Lundgren, representant för Göteborg i ECAD och projektledare på Kunskapskällar'n, stadens informationscentrum för alkohol- och narkotikafrågor, till Vårt Göteborg.

Istället har man verkat för att skapa goda sammanhang av förebyggande och uppsökande insatser, restriktiv hållning till narkotika, kvalificerade vårdinsatser och bra kanaler för samverkan mellan myndigheter; allt för att den enskilde missbrukaren ska få bästa tänkbara hjälp att lämna sitt missbruk. Skadelindrande insatser förekommer självklart, men då i form av social och fysisk omvårdnad, till exempel genom att tillhandahålla bostäder med tillsyn, psykosociala vårdinsatser och lättillgänglig sjukvård.

"Skottland har mycket att lära av Sverige"

Aktiv mediebevakning av svenska politikers besök i Skottland

"Skottland har ett desperat behov av en ny agenda och ett nytt sätt att bekämpa narkotikaepidemin."

Annabel Goldie, Tory-ledaren

Läs på sidan 2

Forum i Reykjavik

länka ihop forskning, politik och praktik

Den 18-19 oktober tog Reykjavik emot forskare och koordinatörer från de europeiska städerna som deltar i ECAD:s program "Youth in Europe". Många städer har redan genomfört drogvaneundersökningarna bland skolungdomar. Samtidigt fortsätter nya städer att strömma till programmet. Därför stod frågorna kring kommunikation och praktisk samordning högt på agendan.

Programmets högste beskyddare, President av Island Olafur Ragnar Grimsson deltog i forumet. Presidenten poängterade i sitt tal vikten av Drogförebyggande dagen för fortsatt arbete mot narkotika på ön.

ECAD gratulerade Reykjaviks nye borgmästare, Dagur B. Eggertsson som varit programmets styrelseordförande under flera år.

Nästa möte kommer att äga rum den 18 januari 2008 i Riga, Lettland.

Läs mer på www.youthineurope.org

”Skottland har mycket att lära av Sverige”

Från sidan 1

Svenska politiker och narkotikaexperter besökte Skottland den 28-29 oktober. Politikerresan ordnades av ECAD Sverige. Gruppen av 12 personer träffade ledaren för det konservativa partiet Annabel Goldie och narkotikaprofessorn Neil McKeganey, direktör för Glasgows universitetscentrum för studier av missbruksfrågor. Under ett tvådagarsbesök gav den svenska delegationen fem intervjuer till skotska TV, radio och press.

”Narkotikaproblemet kommer att utmana vårt samhälle till högre grad än något annat. Vi har redan belastat vår kriminalvård, socialtjänst och hälsovård till det yttersta. De kämpar hårt för att klara av uppdraget.”

Man uppskattar att det finns kring 50 000 heroinmissbrukare i Skottland. Detta gör landet med befolkning på drygt fem miljoner till ett av de mest drabbade samhällen i Europa, poängterar

The Herald skriver ("Call to adopt Sweden's zero tolerance on drugs", 30 oktober): "Politikerna diskuterade och jämförde problemen och inställningen till narkotika som de båda länderna står inför. Sverige har en nolltoleranspolitik vad gäller illegal narkotika och hör till de länder i Europa som har lägsta nivåer av narkotikamissbruk. "Professor Neil McKeganey sade i sin presentation till delegationen att "den skotska narkotikapolitiken bör anta en nolltoleransinställning samtidigt som en glidning mot avkriminalisering bör vändas."

The Scottish Daily Mail ("Swede way to go", 30 oktober) jämför Sverige med Nederländerna och påpekar att "Sverige har tagit i med hårdhandskarna mot narkotikamissbruk, även cannabismissbruk, och uppnått imponerande resultat. Narkotikamissbruket i Sverige är lågt medan i Nederländerna har det ökat bortom kontroll. Budskapet är klart: nolltolerans fungerar, liberal undanglidning fungerar inte."

Vad gäller omfattningen av narkotikaproblemet i Skottland, refererar pressen till professor McKeganey. Ha sade ("Expert rejects methadone treatment for addicts", **The Press and Journal**, 30 oktober):

the Press and Journal.

I en intervju till **Scottish Daily Mail** ("Just say Nej!", 30 oktober) sade den skotska Tory-ledaren Annabel Goldie att "Skottland har mycket att lära av den narkotikapolitik som Sverige tillämpat sedan 70-talet. Våra analyser visar att deras inställning och politik har lett till resultat som markant skiljer sig från erfarenheter i Nederländerna som valde en helt annan riktning för 30 år sedan. Sverige har ett narkotikafritt samhälle som ett övergripande mål. Nederländerna valde en låtgåpolitik och skademinskning. Narkotikamissbruket i Sverige har minskat dramatiskt medan narkotikamissbruket i Holland har snabbt eskalerat. Läxan för oss är tydlig. Vi har också noterat med intresse att det finns nära 400 narkotikafria enheter inom den svenska kriminalvården med plats för 4 200 intagna. De som nekar till vård placeras i speciella avdelningar. I Skottland däremot är narkotikafria avdelningar ett undantag. I Sverige använder man heroinersättningsmedlet metadon endast som den sista utvägen medan här används den från första början."

Årsrapporten 2007 över situationen på narkotikaområdet i Europa

ECNN

Efter över ett årtionde av ökad narkotikaanvändning kan man nu se en stabilisering av situationen i Europa, meddelar Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECNN). Det finns tecken på att heroin- och injektionsmissbruket rent generellt har blivit mindre vanligt och nya uppgifter talar dessutom för att cannabisanvändningen håller på att stabiliseras efter en tids stadig ökning. De positiva budskapen grumlans emellertid av det höga antalet narkotikarelaterade dödsfall och den ökande kokainanvändningen.

Cannabis: Användningen stabiliseras och det finns tecken på att cannabis minskar i popularitet bland ungdomar. Dock ger in-

tensiv cannabisanvändning upphov till hälsoproblem – det kan vara så många som cirka 3 miljoner personer som använder cannabis dagligen eller nästan dagligen.

Kokain: Skattningar tyder på att användningen ökar igen. Cirka 4,5 miljoner européer uppger att de har använt kokain under det senaste året. Rekordbeslag av kokain i Europa: 107 ton 2005, över 45% mer än de mängder som beslagtogs 2004.

HIV: Situationen bedöms totalt sett vara positiv men 3 500 nya smittfall bland injektionsmissbrukarna understryker behovet av fortsatta insatser. Upp till 200 000 injektionsmissbrukare lever med hiv. Uppemot

1 miljon lever med hepatit C, "Europas dolda epidemi".

Dödsfall: Det finns en risk för att Europa inte kommer att kunna uppnå målet att minska antalet narkotikarelaterade dödsfall. Mellan 7 000 och 8 000 dödsfall inträffar varje år till följd av överdoser, och de senaste uppgifterna tyder inte på att trenden avtar.

www.emcdda.europa.eu/events/2007/annualreport.cfm

EU-ja till legalt opium i Afghanistan

"Metoden kan ge en omvänd effekt"

EU-parlamentet vill göra de stora illegala opiumodlingarna i Afghanistan lagliga och använda narkotikan till medicin. Bakom förslaget står en känd italiensk drogliberal. "Jag var därför tveksam, men röstade för då något måste göras för att få kontroll över den kaotiska situationen", säger EU-parlamentarikern Olle Schmidt (fp) till Drugnews.

Den radikala rapporten antogs med en stor majoritet (368 för, 49 emot, 25 nedlagda) vid en omröstning i slutet av oktober vid EU-parlamentets sejour i Strasbourg. De flesta svenska parlamentariker röstade för, emot var junilistan och vänsterpartiet, medan miljöpartiets representant lade ner sin röst.

- Läget i Afghanistan är fullständigt kaosartat. Det här är ett försök att försöka få kontroll. Det handlar om att rädda världens ungdom från heroinet, säger socialdemokraten Inger Segelström, som också röstade ja, till Sydsvenska Dagbladet.

Vänsterns Jens Holm håller inte med:

- Jag röstade emot för det går inte att sitta i Strasbourg och klubba igenom en sak och sedan hoppas att det här kommer att gå till medicinskt bruk och inte användas till droger, säger han till tidningen.

Italienska parlamentarikern för Radikala partiet Marco Cappato står bakom initiativet att rekommendera rådet att undersöka om en del av de enorma opiumodlingarna i Afghanistan kan ställas om till "småskaliga pilotprojekt" för medicinska ändamål, i första hand smärtstillande läkemedel. Men förslaget vill även bekämpa korruptionen på hög nivå och förbjuda användning av desinfektion i de utvecklingsprogram som idag försöker utrota vallmoodlingar i landet.

I Afghanistan har opiumskördarna fyrfaldigats på tio år, i år väntas ett rekord på 8200 ton opium skördas, varav en stor del blir heroin som smugglas ut i hela världen. Afghanistan står för över 90 procent av världens heroin.

Mager jord, få arbetstillfällen, omfattande korruption, svag statsapparat och starka knarkligor gör att många fattiga bönder finner opium mer lönsamt. Internationella försök att utrota odlingar och locka bönder till alternativa grödor har inte lyckats i södra delarna av landet där odlingen är störst.

Men frågan är om läkemedelsindustrin har brist på opium till morfin och andra smärtstillande preparat. Cappato som menar att det finns en potentiell efterfrågan i fattiga länder medan internationella narkotikakontrollstyrelsen (INCB) uppger att det finns ett globalt överskott.

Att just Marco Cappato, känd drogliberal som länge kritiserat FN:s restriktiva narkotikapolitik och själv förespråkar legalisering av narkotika, står bakom gjorde att parlamentarikern Olle Schmidt tvekade att stödja honom.

- Jag har haft flera duster med honom i legaliseringsdebatter, men den här gången handlar det inte om det. Det är istället ett desperat försök att få kontroll på opiumodlingen i Afghanistan så att smugg-

lingen inte ökar ännu mer. Men jag vet inte om det är en framkomlig väg, säger Schmidt till Drugnews.

Tanken är att EU och FN ska ha ansvar och kontroll för projektet och hela produktionskedjan av det legala opiumet. EU:s ministerråd har tidigare varit skeptisk till liknande idéer om att legalisera odling.

Enligt Per Johansson, förbundssekreterare i Riksförbundet narkotikafritt samhälle, är förslaget verklighetsfrämmande.

Ledamöterna vill att Europaparlamentet riktar följande rekommendation till rådet:

- att inom ramen för integrerade utvecklingsprogram motsätta sig användningen av desinfektion som ett sätt att utrota vallmoodlingar i Afghanistan.

- att utarbeta en omfattande plan och strategi, som syftar till att kontrollera produktionen av narkotika i Afghanistan genom att förbättra styrelseformerna och bekämpa korruptionen på hög nivå inom den afghanska statsförvaltningen, att läggas fram för den afghanska regeringen.

- Det är inte knarkproduktionen som är grundproblemet, utan efterfrågan i konsumtionsledet. Ligorna skulle bara vända sig till andra bönder eller flytta odlingen till andra länder, säger Johansson.

UNODC på plats:

- Jag tycker att det är ett naivt förslag, det visar att man inte förstår hur situationen är här i Afghanistan, säger Christina Gynnå Oguz, chef för FN:s narkotikabekämpning i Afghanistan till SR Ekot.

Christina Gynnå Oguz som jobbar med de här frågorna på plats, säger att en sådan metod skulle kunna få precis omvänd effekt och uppmuntra de bönderna som inte redan odlar opium att börja göra det.

- Man vill ha trygghet, tillgång till hälso- och sjukvård och utbildning till sina barn. Där de möjligheterna finns i de norra delarna av landet har också bönderna vänt sig bort från opium och försöker sig på försörjning på annat sätt.

Betänkandet är i förlängningen del i en drogliberal positionsframflyttning är narkotikadebattören Torgny Peterson på Hassela Gotland övertygad om.

- Jag kan sätta en slant på att bakom förslaget finns i förlängningen intressen som vill legalisera narkotika, såsom miljardären George Soros och internationella drogliberala tankemedjor, säger Peterson till Drugnews.

- Vem ska mellan de legala odlingarna kunna kontrollera lokala krigsherrar, talibaner och andra terrorister som gör vinster av opiumet? Förre brittiska premiärministern Blairs förslag att lösa heroinproblemet genom att köpa upp allt opium var mindre tokigt, säger Torgny Peterson.

Vänsterpartisten Jens Holm röstade nej: han hoppas att ministerrådet kommer att göra en annan bedömning än parlamentet.
- Förhoppningsvis kommer de att kasta det här i papperskorgen, säger han till SR Ekot.

Det kontroversiella opium-betänkandet som antogs av EU-parlamentet finns tillgängligt på adressen:

www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?reference=A6-2007-0341&language=sv&type=REPORT

Heroinet ner, haschet upp

Studiebesöket från S:t Petersburg

Den 21-23 november blev ECAD värd för ett stort studiebesök från S:t Petersburg. Gruppen av 37 personer, narkotikaexperter, lärare, drogförebyggare, socialarbetare, psykologer kom till Stockholm för att lära sig av de svenska erfarenheterna inom drogbekämpningen.

Ett stort intresse bland våra gäster väckte metoder med samarbete mellan polis, social tjänst och behandling, till exempel Muminprojektet för unga drogmisbrukare och Lots-projektet för etablerade missbrukare.

Några andra programpunkter inkluderade besöket hos Maria Beroendecentrum AB som i samarbete med Karolinska institutet bedriver ett forskningsprojekt som också är känt under namnet "buss-projektet". Det går ut på att intervjua och samla tester från injektionsmissbrukare i Stockholms län för att studera hur många intravenösa missbrukare bär på hiv och hepatit och hur ser smittvägarna ut. Gruppen fick möjlighet att lära om arbete som bedrivs inom Preventionscentrum Stockholm, Precens. De ryska gästerna har även haft nöjet att kunna träffa en rad svenska frivilligorganisationer och samtala om vårt gemensamma intresse inom drogförebyggande arbetet.

Narkotikapolitiken i Ryssland befinner sig fortfarande i en övergångsperiod. Det senaste som vi lärt är att den statliga kontrollen över narkotikabekämpningen förstärks genom en ny kommitté som ska leda federala och regionala myndigheter i deras kamp mot narkotika. Generella trender vad gäller droganvändandet i den näst största ryska staden visar att heroinanvändandet minskar drastiskt samtidigt som cannabis-, amfetamin- och ecstasyanvändandet sprider sig allt snabbare. Detta kan leda till att missbruksmönstret i S:t Petersburg kommer att likna det i Sverige och övriga europeiska länder.

STUDIEBESÖK

Den svenska modellen som länkar ihop den restriktiva narkotikapolitiken med en uppbyggd social sektor är av stort intresse för de ryska experterna.

Å andra sidan, ECAD:s arbete i Ryssland drar nytta av att vända sig till det väletablerade ryska utbildningssystemet som har djupa traditioner av att vetenskapligt utvärdera metoder och politik inom narkotikabekämpningen.

*Våra europeiska samhälle har experimenterat med och utvärderat både tolerans och intolerans gentemot illegalt droganvändande och drogmisbruk. Det är våra reflektioner kring detta som styr oss mot icke-användning. Detta med hänsyn till våra **samhällets** väl.*

Lots för livet

Ett lyckat projekt

Under åren 2005-2007 har Stockholms stad, Stockholms läns landsting och Polismyndigheten i Stockholms län tillsammans med Mobilisering mot narkotika bedrivit ett projekt kallat "Lots för livet". Projektet gick ut på att polisen vid tillslag på någon av Stockholms större öppna drogmarknader erbjöd missbrukare transport till beroendekuten. Där fanns en socialsekreterare och en sjuksköterska från beroendevården, så kallade lotsar, som hade mandat att garantera patienten avgiftning i sluten vård om patienten ville. Lotsarna ombesörjde också att patientens socialsekreterare kontaktades, samlade material till en utredning av missbruket och såg till att förslag till behandlingsinsatser erbjöds patienten.

En slutrapport från projektet visar att polisens erbjudande om vård leder till att missbrukare tackar ja till vård. I Lots för livet tillfrågades 198 missbrukare om vård. Av dem accepterade 44 omedelbar avgiftning på sjukhus, av dessa 44 hade 27 tillfrågats mer än en gång.

Två tredjedelar av dem som lades in för avgiftning fortsatte direkt i behandling. Det är en lika stor andel som antalet missbrukare som själva söker vård. Resultaten pekar därmed på att det inte nödvändigtvis är missbrukaren själv som måste ta initiativet. Lots för livet bevisar att aktivt uppsökande är att föredra.

- Samtliga kommuner i Sverige som har öppna drogmarknader bör ta intryck av Lots för livet och snarast möjligt starta en samverkan med polisen och vården. Kunskapen och erfarenheterna finns. Nu krävs handling, säger Björn Fries i en avslutande kommentar.